

Nevyplacení mzdy, platební neschopnost zaměstnavatele a dlužné odstupné

Vysvětlíme, co můžete dělat, když Vám zaměstnavatel nevyplatil mzdu, jak získáte dlužnou mzdu nebo odstupné a co dělat, když je zaměstnavatel v insolvenční. Na konci letáku najdete diagram postupu, jak získat dlužnou mzdu. Zákon č. [118/2000 Sb.](#), o ochraně zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele, i další předpisy najdete třeba na www.zakonyprolidi.cz.

Letáky ombudsmana jsou na www.ochrance.cz v části [Nevím si rady se svou životní situací](#).

Mohu práci ukončit, když mi zaměstnavatel nevyplatí mzdu?

Ano. Pokud jste mzdu (náhradu mzdy) nebo její část nedostali nejpozději 15. den druhého kalendářního měsíce po měsíci, za který se platí (např. mzdu za květen nemáte ani 15. července), **můžete okamžitě zrušit pracovní poměr**. Pak máte právo také na náhradu mzdy nebo platu ve výši průměrného výdělku za výpovědní dobu (obecně 2 měsíce). [[§ 56](#) zákoníku práce]

Způsob získání dlužné mzdy závisí na situaci zaměstnavatele. Vysvětlíme dále.

Jak dostanu dlužnou mzdu?

Pokud proti zaměstnavateli neběží insolvenční řízení ani nebylo vyhlášeno moratorium, **získáte mzdu jen tak, že na zaměstnavatele podáte žalobu k soudu**.

Když napíšete **oblastnímu inspektorátu práce**, může mu uložit pokutu, ale nenařídí vyplatit mzdu.

Můžete **k soudu podat insolvenční návrh, pokud si myslíte, že je zaměstnavatel v platební neschopnosti**. Jako zaměstnanec neplatíte zálohu na náklady insolvenčního řízení (kauci).

Co je insolvenční řízení a moratorium?

Insolvenční řízení je řízení u soudu, které má **vyřešit situaci dlužníka, který je v platební neschopnosti** – má více věřitelů (nejméně dva), má dluhy déle než 30 dnů po splatnosti a není schopen je plnit. **Začíná podáním insolvenčního návrhu**. Může ho podat samotný dlužník nebo některý z jeho věřitelů. Zahájení insolvenčního řízení soud oznámí tak, že zveřejní vyhlášku.

Moratorium je ochrana dlužníka – podnikatele před jeho věřiteli. Dokud trvá, nemůže soud vyhlásit úpadek dlužníka. Moratorium vyhláší soud a může trvat **až 3 měsíce**. Používá se, když se dá čekat, že pak dlužník bude opět schopen plnit své závazky. Moratorium může soud vyhlásit **před zahájením insolvenčního řízení nebo na jeho počátku**. Pokud dál píšeme o moratoriu, myslíme tím moratorium před zahájením insolvenčního řízení.

Jak se dozvím o moratoriu nebo o insolvenčním řízení?

Zjistíte to na úřadu práce, na webu Ministerstva práce a sociálních věcí (www.mpsv.cz) nebo na webu Ministerstva spravedlnosti (www.justice.cz).

Kdy mohu o dlužnou mzdu požádat úřad práce?

O část dlužné mzdy můžete požádat kterýkoliv úřad práce, pokud neuplynulo více než 5 měsíců a 15 dnů od vyhlášení moratoria nebo od oznámení zahájení insolvenčního řízení.

Tak můžete dostat **3 splatné mzdy za rozhodné období**, kterým je 7 kalendářních měsíců (3 měsíce před měsícem vyhlášení moratoria nebo oznámení zahájení insolvenčního řízení, ten měsíc a 3 měsíce po tomto měsíci). [[§ 3 odst. 1 písm. f\)](#), [§ 4 odst. 5](#) a [§ 5 odst. 1](#) zákona č. 118/2000 Sb.]

Příklad: V květnu soud vyhlásil moratorium nebo oznámil zahájení insolvenčního řízení

← rozhodné období 7 měsíců →								
leden	únor	březen	duben	květen	červen	červenec	srpen	září

Dostanu svou mzdu v plné výši?

Za jeden měsíc Vám úřad práce vyplatí nanejvýš jeden a půl násobku průměrné mzdy v národním hospodářství za předchozí kalendářní rok. Přesně nanejvýš **60 529,50 Kč**, pokud soud vyhlásil moratorium nebo oznámil zahájení insolvenčního řízení od 1. května 2023 do 30. dubna 2024; a od 1. května 2022 do 30. dubna 2023 nanejvýš 56 758,50 Kč. [[§ 5 odst. 2](#) zákona č. 118/2000 Sb.]

Jak mám žádost podat?

Nejllepší je **vyplnit formulář**, který Vám dají na úřadu práce nebo si ho stáhnete z webu Ministerstva práce a sociálních věcí (www.mpsv.cz).

Co když skončí moratorium nebo insolvenční soud nerozhodne o úpadku?

Kdyby v uvedené lhůtě 5 měsíců a 15 dnů skončilo moratorium před zahájením insolvenčního řízení nebo soud nerozhodl o úpadku, ale jinak (třeba by zastavil řízení pro nedostatek majetku zaměstnavatele), **musíte úřad práce o dlužnou mzdu požádat nejpozději v den zániku moratoria nebo v den právní moci soudního rozhodnutí**. [[§ 4 odst. 5](#) zákona č. 118/2000 Sb.] Když to nestihnete, podáte pak „obyčejnou“ žalobu.

Co když o dlužnou mzdu nestihnu včas požádat úřad práce?

Pokud jste ve lhůtě 5 měsíců a 15 dnů nestihli podat žádost u úřadu práce nebo pokud mzdy nespádají do rozhodného období sedmi kalendářních měsíců, musíte o ně **požádat jinak – přihlásit je do insolvenčního řízení** u krajského soudu **nejpozději do dvou měsíců od rozhodnutí soudu o úpadku**. [[§ 136 odst. 2 písm. d\)](#) insolvenčního zákona]

Jak mám přihlásit svou pohledávku (mzdu) do insolvenčního řízení?

Příhlášku musíte krajskému soudu podat **na formuláři**. Získáte ho třeba zde (na www.justice.cz v části *Insolvenční rejstřík* kliknete na *Přejít na podrobné vyhledávání* a tam dole na [Formuláře](#)). Musíte to stihnout nejpozději **do dvou měsíců od rozhodnutí o úpadku**. [[§ 136 odst. 2 písm. d\)](#) insolvenčního zákona] Pokud to nestihnete, o dlužnou mzdu přijdete, pokud se nedá dostatečně zjistit z účetnictví nebo daňové evidence zaměstnavatele. [[§ 203 odst. 2](#) insolvenčního zákona]

Musím svou dlužnou mzdu přihlásit do insolvenčního řízení?

Nemusíte, pokud dlužná mzda vyplývá z účetnictví nebo daňové evidence zaměstnavatele. Tehdy je Vaše mzda (nebo plat, jejich náhrady, odměny z dohod, odstupné) přihlášená ve výši vyplývající z těchto dokladů. [[§ 203 odst. 2](#) insolvenčního zákona] Kdyžby ale nebylo jisté, zda insolvenční správce od zaměstnavatele získal doklady nebo zda v nich byla výše Vaší mzdy uvedena správně, **můžete se zeptat insolvenčního správce, anebo raději sami podat přihlášku.**

Co když mi insolvenční správce dlužnou mzdu nevyplatí?

Mzda má v insolvenčním řízení lepší postavení než běžné dluhy. Insolvenční správce ji proto může **vyplatit kdykoliv během insolvenčního řízení**. Pokud to včas neudělá, můžete na insolvenčního správce podat žalobu. O tom se raději poraďte s advokátem (více v letáku [Právní pomoc](#)).

Co když mi zaměstnavatel nevyplatil odstupné, které mi náleží?

Odstupné získáte stejně jako mzdu. Tedy žalobou k soudu, pokud nebylo vyhlášeno moratorium ani neběží insolvenční řízení. Jinak ho dostanete postupy popsány výše pro mzdu.

Pokud se přihlásíte na úřad práce, požádáte o podporu v nezaměstnanosti a úřad práce Vám ji přizná, ale náleží Vám odstupné, které Vám zaměstnavatel nevyplatil, **dá Vám úřad práce nejprve kompenzaci** (náhradu) dlužného odstupného. Podporu v nezaměstnanosti pak dostanete až po uplynutí doby, za kterou máte kompenzaci.

Jak mám postupovat, když mi zaměstnavatel dluží mzdu?

